

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန

ကုသရေးဦးစီးဌာန

မြန်မာနိုင်ငံ COVID- 19 အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး စီမံချက်

(P173902)

မူကြမ်း

နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏
ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်

၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လ ၃၀ ရက်

၁။ နိဒါန်း/ စီမံချက်အကြောင်း

၂၀၁၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလမှစတင်၍ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ဟူပေပြည်နယ်၊ ဝူဟန်မြို့မှ စတင်တွေ့ရှိခဲ့သော 2019 novel coronavirus (SARS-CoV-2) ကြောင့် ဖြစ်ပွားသော ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ကူးစက်ရောဂါ (COVID-19) မှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးသုခိ လျင်မြန်စွာ ပျံ့နှံ့တူးစက်လျက်ရှိပါသည်။ ၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လအစောပိုင်းကာလမှ စတင် ပြီး တရုတ်ပြည်ပြင်ပတွင် ရောဂါကူးစက်ခံရသူဦးရေ အရေအတွက်မှာ ၁၃ ဆခန့် မြင့်တက်ခဲ့ပြီး ရောဂါကူးစက်ခံထားရသော နိုင်ငံအရေအတွက် မှာလည်း သုံးဆအထိ တိုးလာပါသည်။ ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်မှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးသုခိ လျင်မြန်စွာ ပျံ့နှံ့လျက်ရှိသောကြောင့် ၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO) မှ ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါအား ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါအဖြစ် ကြေငြာခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့အထိ နိုင်ငံပေါင်း ၂၀၀ ကျော်တို့တွင် COVID-19 ကူးစက်ခံရသူပေါင်း ၅၁၄,၀၁၈ ယောက် ရှိလာပြီး ဝေသဆုံးသူအရေအတွက်မှာလည်း ၂၃,၃၈၃ ယောက်အထိ တိုးလာပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် WHO မှရေးဆွဲထားသော ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဘေးအန္တရာယ်များ ကာကွယ်ခြင်း၊ ရှာဖွေခြင်းနှင့် အလျင်အမြန် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းစသည့် နိုင်ငံတစ်ခု၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို အကဲဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ဆောင်သည့် ပူးတွဲပြင်ပအကဲဖြတ်ခြင်း (JEE) လုပ်ငန်းစဉ်ကို အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်မည့်နိုင်ငံများထဲမှ ပထမဆုံးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်လာ ခဲ့ပါသည်။ ဤသို့ပါဝင်လာခြင်းဖြင့် လူသားနှင့်တိရိစ္ဆာန်တို့၏ ကျန်းမာရေးစနစ် အကြားတွင်ရှိသော အရေးကြီးသော ကွာဟချက်များကို ကူညီထုတ်ဖော်ပေးနိုင်မည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ နိုင်ငံစွမ်းရည် ပျမ်းမျှရမှတ်ဖြစ်သော ၂.၈ မှတ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပျမ်းမျှ ရမှတ်မှာ ၅ မှတ်တွင် ၂.၂ မှတ် ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေး လုံခြုံမှု အညွှန်းကိန်း (GHSI) အရ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဆင့်မှာ နိုင်ငံပေါင်း ၁၉၅

နိုဝင်ဘာလတွင် အဆင့် ၇၂ နေရာတွင်ရှိနေပြီး ခြုံငုံရမှတ်အနေဖြင့် ၁၀၀ တွင် ၄၃.၃ မှတ် ရရှိနေပါသည်။ သုခိသော်လည်း “နာမကျန်းသူများကို ကုသရန်နှင့် ကျန်းမာရေးလုပ်သားများကို အကာအကွယ်ပေးရန်အတွက် လုံလောက်အားကောင်းသော ကျန်းမာရေးစနစ်” ကို တိုင်းတာရာတွင် ငြိမ်မာနိုဝင်ဇာ ရမှတ်မှာ သိသိသာသာနည်းပါးပြီး ၁၀၀ မှတ်တွင် ၁၉.၅ မှတ်သာ ရရှိသည်။ ၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့ အထိ ငြိမ်မာနိုဝင်ဇာ ဗဟိုအဆင့်တွင် အထူးကြပ်မတ်ကုသဆောင်ကုတင် (ICU beds) စုစုပေါင်း ၂၂၀ ရှိပြီး တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များရှိ ဆေးရုံပေါင်း ၂၄ ရုံတွင် ICU beds ၁၄၆ လုံး နှင့် ဝေဘာဂီ အထူးကုဆေးရုံကြီးတွင် ICU beds ၁၇ လုံး သာ ရှိပါသည်။ ယခုလက်ရှိအချိန်တွင် လူဦးရေ ၁၄၁,၀၀၀ ဝေယာက် အတွက် ICU beds ၁ လုံး နှုန်းနှင့် လူဦးရေ ၂၁၇,၀၀၀ ဝေယာက်အတွက် အသက်ရှူစက် (Ventilator) ၁ လုံးနှုန်းသာရှိပါသည်။

WHO မှ COVID-19 ကို ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါအဖြစ် ၂၀၂၀ ခုနှစ်မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာခဲ့သော်လည်း မြန်မာနိုဝင်ဇာတွင် ပထမဦးဆုံးသောဓာတ်ခွဲအတည်ပြုလူနာကို မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် တေ့ရှိုခွဲပြီးနောက် ခုနှစ်ရက်အကြာတွင် ရောဂါပိုးတေ့ရှိုသူ ၁၄ ဝေယာက် အထိ ရှိလာပါသည်။ စောင့်ကြည့်လူနာ ၄၇၄ ဝေယာက် ခန့်ရှိပြီး ၎င်းတို့မှာ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအသီးသီးမှ ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါစောင့်ကြည့်လူနာများ၏ ဓာတ်ခွဲခန်းအဖြေအရ ၄၀၃ ဝေယာက်တွင် ရောဂါပိုးတေ့ရှိုရခြင်းမရှိပဲ ၆၃ ဝေယာက်မှာ လက်ရှိအချိန်အထိ ဓာတ်ခွဲအဖြေအား စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိပါသည်။ WHO၊ အမေရိကန် ရောဂါထိန်းချုပ်မှု ဗဟိုစင်တာ (CDC)၊ ထိုင်းနိုဝင်ဇာနှင့် ဂျပန်နိုဝင်ဇာတို့၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် ငြိမ်မာနိုဝင်ဇာ အမျိုးသားကျန်းမာရေးဓာတ်ခွဲဆိုင်ရာဌာန (NHL) မှနေ၍ ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးမှုများကို ၂၀၂၀ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့မှ စတင်၍ စစ်ဆေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ မစစ်ဆေးနိုင်မီကာလတွင် ကျန်းမာရေး နှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန(MOHS) အနေဖြင့်

ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးမှုများကို ထိုင်းနိုင်ငံတွင်သာ ပြုလုပ်ခဲ့ရသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် လူဦးရေ ၃၀၀ ခန့်အား နိုင်ငံအတွင်း၌ပင် ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးနိုင်ခဲ့ပြီး WHO နှင့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ မှ ပံ့ပိုးပေးသော စစ်ဆေးပစ္စည်း (Test kits) ၃၀၀၀ ကိုလည်း လက်ခံရရှိပြီးဖြစ် သည်။ အလှူရှင်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ (UNOPS၊ UNICEF၊ WFP နှင့် UNHCR တို့ စုပေါင်း၍) မှလည်း မြန်မာနိုင်ငံအတွက် Test kits ၅၀,၀၀၀ ထပ်မံဝယ်ယူရန် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ နိုင်ငံအတွင်းတွင် ဓာတ်ခွဲအတည်ပြု လူနာဦးရေနည်းပါးသော်လည်း နိုင်ငံတော်အစိုးရ နှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ဤရောဂါမှာ အမျိုးသားအဆင့်ကပ်ရောဂါအသွင် အဖြစ် အလျင်အမြန် ကူးစက်ပျံ့နှံ့နိုင်မှု အန္တရာယ်မြင့်မားကြောင်း အသိအမှတ်ပြုထားပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံတို့နှင့် ထိစပ်လျက်ရှိသော နယ်စပ်များမှာ ရှည်လျားပြီး ဝင်ထွက်သွားလာရာနေရာ အများအပြားရှိကာ ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုများဖြင့် စည်ကားနေတတ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ COVID-19 အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး စီမံချက် (စီမံချက်) ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ COVID-19 ကြောင့်ဖြစ်သော ရောဂါခြိမ်းခြောက်မှုများအား ကာကွယ်ရန်၊ ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် တုံ့ပြန်ရန် ဖြစ်ပြီး ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရန်အတွက် အမျိုးသားကျန်းမာရေးစနစ် အားကောင်းစေရန် ဖြစ်သည်။ စီမံချက်တွင် အောက်ပါ ကဏ္ဍများပါဝင်ပါသည်။

ကဏ္ဍ ၁။ COVID-19 တုံ့ပြန်ရန်အတွက် ဆေးရုံများ၏ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု (အမေရိကန်ဒေါ် လာ ၄၈.၅ သန်း) ။ ကဏ္ဍ ၁ အနေဖြင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုစနစ် အားကောင်း လာစေရန် ကူညီထောက်ပံ့ပေးပြီး နိုင်ငံတဝန်းလုံးတွင်ရှိသော ဗဟုအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး /ပြည်နယ်အဆင့် ဆေးရုံများအား ကောင်းမွန်သော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု၊ ကုသမှုများ၊

မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ပေးနိုင်ရန် ချက်ချင်းကူညီပံ့ပိုးကာ လူနာများ နှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအတွက် ဘေးအန္တရာယ်များ လျော့နည်းရန်အတွက် အဓိကထား လုပ်ဆောင်ပေးသွားပါမည်။ အထူးသဖြင့် ဤကဏ္ဍသည် ကျန်းမာရေးကဏ္ဍအရေးပေါ် တုံ့ပြန်မှု အစီအစဉ် တွင် ဥပဒေစားပေး အတည်ပြု ထားသော လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြစ်သည့် ဆေးကုသရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ရောဂါကူးစက်မှုကို ကာကွယ်ခြင်း နှင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း၊ စသည်တို့နှင့် ဆက်စပ်သော အဓိကလုပ်ငန်းများကို ပံ့ပိုးပေးသွားပါမည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လလယ်အထိ MOHS ၏ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့် ဆေးရုံ ၂၄ ရုံနှင့် ဗဟိုအဆင့်ဆေးရုံ ၂၅ ရုံတို့တွင် ပျမ်းမျှလူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ တွင် ICU beds ၀.၇၁ လုံးနှုန်းနှင့် လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ တွင် Ventilator ၀.၄၆ လုံးနှုန်းသာ ရှိသည်။ နိုင်ငံအတွင်း ကုန်ဆုံးရောင်းရပ်စ် ဓါတ်ခွဲအတည်ပြုလူနာ များလာသည်နှင့်အမျှ ဆေးရုံများ၏ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု အခြေအနေဖြင့်တင်ခြင်း၊ စက်ပစ္စည်း ကိရိယာအပြည့်အဝရှိသော ICU beds များ တိုးမြှင့်ထားခြင်း နှင့် စက်ပစ္စည်းကိရိယာများအား ကိုင်တွယ်အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် လေ့ကျင့်သင်ကြားထားပြီးသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ရှိခြင်း စသည့်လုပ်ဆောင်ချက် များ အရေးတကြီး လိုအပ်နေပါသည်။ လူနာညွှန်းပို့နိုင်သော ဆေးရုံများ (referral hospitals) များ၏ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အရေးပေါ်အခြေအနေများ ကို တုံ့ပြန်ရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ မည်သို့ ပြုလုပ်ထားရှိသည်ကို WHO ၏ နည်းပညာအကူအညီဖြင့် အသေးစိတ်ဆန်းစစ်မှု ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် ကုသရေးဦးစီးဌာနမှ အလျင်အမြန်ပြုလုပ်ထားသော ဆန်းစစ်ချက်မှ တွေ့ရှိမှုများကို ဖြည့်စွက်ပေးသွားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပြုထားသော စီမံချက်မှ ICU beds ၃၃၈ လုံး (Ventilator အပါအဝင် အခြားအရေးပါသော စက်ပစ္စည်း ကိရိယာများ) ကို တစ်နိုင်လုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပေးသွားမည်ဖြစ်ပြီး ဗဟိုအဆင့်ဆေးရုံများတွင် ထပ်တူပြီး ICU beds ၈၀ လုံးနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ဆေးရုံများတွင် ICU beds ၂၅၈

လုံးအတွက်ပံ့ပိုးကူညီပေးပါမည်။ ထို့ပြင် အရေးကြီးဆုံးအနေဖြင့် စီမံချက်မှနေပြီး အထူးကြပ်မတ်ကုသနိုင်သော အနေအထားရှိသည့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ဆေးရုံ အရေအတွက်ကို လက်ရှိ ၂၄ ရုံမှ ၄၃ ရုံအထိ တိုးလာစေခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိ ပြည်သူများသည် အထူးကြပ်မတ်ကုသမှု ဝန်ဆောင်မှုများကို ပိုမို လက်လှမ်းမီလာမည် ဖြစ်သည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်တွင် အထူးကြပ်မတ်ကုသမှု ဝန်ဆောင်မှုများအား ထောက်ပံ့ပေးခြင်းကို အဓိက ဦးတည်ရခြင်းမှာ ဗဟိုအဆင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်းမီရန် မလွယ်ကူသော ကျေးလက်ဒေသ၊ ဝေးလံခေါင်သီသောဒေသ နှင့် ပဋိပက္ခဒဏ်ခံစားနေရသောဒေသများမှ ပြည်သူလူထု လက်လှမ်းမီရန် ဖြစ်သည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် တစ်ခုစီတိုင်းသည် အနည်းဆုံး ICU beds ၆ ခု ရရှိစေခြင်းဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်တွင် ရှိသော လူဦးရေနှင့် ICU beds ရှိခြင်းကို အချိုးတကျ ဖြစ်စေမှာ ဖြစ်သည်။

ဗဟို၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အဆင့်တိုင်းတွင်ရှိသော ပြည်သူ့ဆေးရုံများမှ အထူးကြပ်မတ် ကုသဆောင်များအား ပြန်လည်မွမ်းမံပြီး စက်ပစ္စည်းကိရိယာ အစုံအလင်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည်။ အဆုတ်ပါဆေးရုံများမှာ ကုတင် ၂၀၀ ဆံ့ဆေးရုံမှ ကုတင် ၂၀၀၀ ဆံ့ဆေးရုံအထိ ပါဝင်ပြီး ကျန်းမာရေးကဏ္ဍအရေးပေါ် တုံ့ပြန်မှု အစီအစဉ် နှင့် အညီ COVID-19 လူနာများအား အရေးပေါ် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများပေးရန် ICU စက်ပစ္စည်းကိရိယာများအား ကောင်းစွာကုဝိုင်တွယ်နိုင်ပြီး ဝန်ဆောင်မှုများပေးနိုင်သော လိုအပ်သည့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် ရှိသောကြောင့် အဆုတ်ပါ ဆေးရုံများမှာ ၎င်းတို့တည်ရှိရာနေရာဒေသရှိ အဆင့်နိမ့်သော ပြည်သူ့ဆေးရုံနှင့် ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများ၏ လူနာညွှန်းပုခိုရာ အဓိကဆေးရုံများလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အဆောက်အဦးအသစ်များ ဆောက်လုပ်သွားရန် မရှိသော်လည်း လက်ရှိဆေးရုံဝင်းအတွင်းရှိ အဆောက်အဦး၊ အဆောင်၊ အခန်းများအား

ပြန်လည်ပြုပြင်မွမ်းမံသွားမည့် အသေးစား ပြင်ဆင်မှုများ ပါဝင်မည်။ ၎င်းတို့အတွက် မေဠြနေရာအသစ် မလိုအပ်ပါ။ ICU အတွက် ဆေးဖက်ဆိုင်ရာ ကိရိယာများတွင် ရောဂါကူးစက်မှုကိုကာကွယ်ရန်နှင့်ထိန်းချုပ်ရန်အတွက် autoclave များပံ့ပိုးပေး မည်ဖြစ်ပြီး ညွှန်းပုိုဝ်ဆေးရုံအဆင့်တွင် အဆုိုပါထောက်ပံ့မှုများအား မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော ကျန်းမာ ရေးစောင့်ရှောက်မှု စီမံချက် ၏ ထပ်ဆောင်းရန်ပံ့ပိုးစီမံချက် မှ တစ်နိုင်းလုံးရှိ အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ဌာနများ၏ ရောဂါကူးစက်မှုကို ကာကွယ်ခြင်း၊ ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲမှု အားကောင်းလာစေရန်အတွက် ဖြည့်စွက်ပံ့ပိုးပေးသွားပါမည်။

ကဏ္ဍ ၂ ။ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ရပ်ရွာလူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ သန်း) ။ ကဏ္ဍ ၂ အနေဖြင့် လက်တွေ့တုသမှုအတွက် လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များ၊ ရောဂါကူးစက်မှုကို ကာကွယ်ခြင်း၊ ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုမှ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအား စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် လူနာညွှန်းပုိုဝ်သည့် နည်းလမ်းများ၊ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအား သတ်မှတ်ရေးဆွဲထားသော ဆေးရုံ၏ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ICU ရှိ စက်ပစ္စည်းကိရိယာများ ကုိုင်းတွယ်အသုံးနိုင်းရန် များနှင့် ပတ်သက်ပြီး စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဖြင့် ကဏ္ဍ ၁ မှပံ့ပိုးပေးထားသော ဆေးရုံများ၏ ကုသမှုစွမ်းရည်ကို မြှင့်တင်ပေးသွားပါမည်။ ကူးစက်ရောဂါ ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းမှာ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ (ဥပမာ-ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုများ) အတွက်သာ မဟုတ်ဘဲ ဓါတ်ခွဲအတည်ပြုလူနာနှင့် ၎င်းနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုရှိခဲ့သူများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံရမည့်သူများ ဖြစ်သည့် ဆေးရုံရှိ အခြားပံ့ပိုးပေးသော ဝန်ထမ်းများ (ဥပမာ- သူနာပြုအကူ၊ လူနာတင်ယာဉ်မောင်း၊ သန့်ရှင်းရေးဝန်ထမ်း၊ ဆေးလူမှုဝန်ထမ်းများ၊ ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်များ စသည်)၊ တို့ အတွက်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူအများစုမှာ အမျိုးသမီးဖြစ်သည့်အတွက်

ဤအားလုံးပါဝင်သည့် ချဉ်းကပ်မှုသည် ကာကွယ်ရေးအစီအမံများတွင် ကျားမတန်းတူညီမျှမှုကို ထောက်ပံ့ရာရောက်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိမြို့နယ်များ၏ သုံးပုံတစ်ပုံသည် ပဋိပက္ခဒဏ်ခံစားနေရပြီး အချို့ဒေသများမှာ အစိုးရ၏အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် မရှိသောကြောင့် စီမံချက်အနေဖြင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနအား အစိုးရအုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် မရှိသောဒေသများမှ လူနာများနှင့် သံသယလူနာများအား လွှဲပြောင်းနိုင်ရန်အတွက် အမျိုးသားအဆင့်လမ်းညွှန်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်နှင့် လိုက်လျောညီထွေမှုရှိသော လမ်းညွှန်များ ကျင့်သုံးသွားနိုင်ရန် ဥပီးစားပေး ကူညီဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ ပြန်လည်သုံးသပ်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသား ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးသူများ (EHPs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေး၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှသာ အဆုတ်ဒေသများမှသူများအနေဖြင့် ပြည်သူ့ဆေးရုံများ၏ ဆေးကုသမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဤကဏ္ဍ၏လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များ(Global Fund၊ USAID၊ WHO၊ Gavi နှင့် JICA) မှ ပံ့ပိုးပေးထားသော MOHS၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ နှင့် EHOs မှဝန်ထမ်းများ အား ကုသရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ကူးစက်ရောဂါကာကွယ်ခြင်းနှင့်ထိန်းချုပ်ခြင်း (IPC) နှင့် ကျန်းမာရေးစွန့်ပစ်စည်းများအား စီမံခန့်ခွဲမှု(HCWM) နှင့် လူနာညွှန်းပို့ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်များနှင့် ဆိုင်သည့် သင်တန်းများပို့ချပေးခြင်းများအား ဖြည့်စွက်ကူညီပေးသွားပါမည်။ ထိုအပြင် ဤကဏ္ဍမှနေပြီး သတင်းအချက်အလက်များနှင့် တုံ့ပြန်မှုများအတွက် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာများကို MOHS အောက်ရှိ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ကုသရေးအဖွဲ့များ၊ အများပြည်သူ နှင့် ပုဂ္ဂလိက (အကျိုးအမြတ်ရရှိခြင်းနှင့် အကျိုးအမြတ်မရရှိခြင်း) အဖွဲ့အစည်းများ၊ EHPs နှင့် CSOs များအား ဗဟိုအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အဆင့် ပုံမှန်ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးများ မှတဆင့် သတင်းအချက်အလက်များအား အချိန်နှင့်တပြေးညီ

မျှဝေနိုင်ရန် ကူညီသွားပါမည်။ ဤထောက်ပံ့မှုများမှာ EHSAP ၏ ထပ်ဆောင်းရန်ပုံငွေစီမံချက် မှ အဆုတ်ပြုထားသော ရှိရင်းစွဲ တုိုင်း/ပြည်နယ်အဆင့်ရှိ နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးကို အခြေပြု၍ ထပ်ဆောင်းကူညီသွားပါမည်။

ကဏ္ဍ ၂ အနေဖြင့်လည်း လက်ရှိပြန်မာနုိုင်း၏ မုိုဘုိုင်းဖုန်းကျယ်ပြန့်စွာအသုံးချမှုနှင့် MOHS မှ အခြေခံကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများအား ပံ့ပိုးပေးထားသော တက်ဘလက်များကို အသုံးပြုပြီး အထူးကြပ်မတ်ကုသရေးဆုိုင်းရာ အဆောက်အဦးနှင့် ဆေးရုံပြင်ဆင်မှုများအကြောင်းကို ပြည်သူလူထုနှင့် ပုဂ္ဂလိကကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုပေးနေသူများအား သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေပေးခြင်းနှင့် ၎င်းတုိုတာဝန်ကျရာ နေရာဒေသများတွင် သံသယလူနာတော့ရှိရပါက သတ်မှတ်ထားသည့် ဆေးရုံသုိုမည်သုိုအကေြောင်းကြား ညွှန်းပုိုရမည်ဆုိုသည့် ရှင်းလင်းသော သတင်းအချက်အလက်များ ပေးနိုင်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီသွားပါမည်။ ကျန်းမာရေးဆုိုင်းရာ သတင်းအချက်အလက်များမှာ ဘာသာစကားမျိုးစုံဖြင့် ပေးနိုင်ရန် အရေးကြီးပြီး အထူးသဖြင့် တုိုင်းရင်းသားဘာသာစကားကို အဓိကထားပြောသော နေရာဒေသများအတွက် လုိုအပ်ပါသည်။ MOHS မှနေပြီး သတင်းအချက်အလက်ပညာပေးသည့် IEC ပစ္စည်းများဖြင့် ကျန်းမာရေးပညာပေးသည့် အကေြောင်းအရာများအား တုိုင်းရင်းသားဘာသာစကား အမျိုး ၂၀ ဖြင့် စာ၊ အသံနှင့် ရုပ်/သံ စသည့်ပုံစံများ ဖြင့် ထုတ်လုပ်ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ အဆုိုပါသတင်း အချက်အလက်များအား ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ လူပေါင်းများစွာသုို ရောက်ရှိနိုင်ရန်အတွက် အထူးသဖြင့် စာတတ်မြောက်မှုအားနည်းသူများအတွက် စီမံချက် မှနေပြီး သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေနည်းများဖြစ်သည့် စာတုိုပုိုခြင်း၊ စက်ရုပ်အားဖုန်းခေါ်ဆုိုခြင်း၊ Viber ၊ Facebook၊ agent calls စသည်နှင့် တုိုင်းရင်းသားဘာသာစကားဖြင့် ရုပ်/သံများ အား ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ (MOHS၊ EHPs နှင့်ပုဂ္ဂလိက) နှင့် ကျေးရွာလူထုများမှ အသုံးပြုနေသော tablets များ၊ ၊ မုိုဘုိုင်းဖုန်းများနှင့် တဆင့်ဖြန့်ဝေသွားပါမည်။ ရုံးလုပ်ငန်းများ

ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် တက်ဘလက်/စမတ်ဖုန်းတုတ်ဖြင့် အသုံးပြုသော ဒေတာ ကုန်ကျစရိတ်များကို စီမံချက်မှ ကျခံပေးပါမည်။ ဒေတာလျှို့ဝှက်ချက်နှင့် ပတ်သက်သော လမ်းညွှန်ချက်များအား လုိုက်နာမှုရှိစေရန်ထပ်မံဝေမျှသွားပါမည်။

ကဏ္ဍ ၃ ။ စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်း (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၀.၅

သန်း) ။ ဤကဏ္ဍမှနေ၍ စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် သက်ဆိုင်သော အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ ရသုံးမှန်းခြေငွေဘတ်ဂျက်တွက်ချက်ခြင်း၊ အစီရင်ခံခြင်းနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့် အောက်ခြေအဆင့်များရှိ ဌာနများအကြား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စီမံချက်အား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မည့် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၏ ဌာနများနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနအကြားနှင့် သက်ဆိုင်ရာ MOHS၏ ဌာနများအကြား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းများအား ပံ့ပိုးကူညီပေးသွားပါမည်။ စီမံချက်မှ နေပြီး ကုသရေးဦးစီးဌာနမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးဆောင်ကာ သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြစ်သည့် ဝယ်ယူရေးနှင့်ဖြန့်ဖြူးရေး၊ ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကုသရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးစသည်တို့မှ တာဝန်ပေးအပ် ထားသော ဝန်ထမ်းများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု အသုံးစရိတ်များအား ထောက်ပံ့ပေးသွားပါမည်။ စီမံချက် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အနေဖြင့် စီမံချက် ၏ နိစ္စရုံ စီမံအုပ်ချုပ်မှုများဖြစ်သည့် ပစ္စည်းဝယ်ယူရေးနှင့် စာချုပ်စာတမ်းစီမံခန့်ခွဲမှု၊ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း နှင့် ရသုံးမှန်းခြေငွေတွက်ချက်ခြင်း နှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်တန်းများအား ကြီးကြပ်ခြင်း စသည်တို့ကို တာဝန်ယူရပါမည်။ ထုိုဖြင့် နိစ္စရုံ ပုံမှန်တုီးတက်မှုအစီရင်ခံစာ ပြင်ဆင်ရာတွင်လည်း တာဝန်ယူပါဝင်ရမည်။ ထုိုအပြင် ၎င်းအဖွဲ့အနေဖြင့် နစ်နာမှုဆုိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်အား ကြီးကြပ်ပေးရမည်ဖြစ် ပြီး စီမံချက် အပေါ်တုန်းပြန်လာသော မကျေနပ်ချက်နစ်နာမှုများအား ပြန်လည်ဖြေရှင်းပေးရပါမည်။

စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။ အဆုတ်ပြုထားသော စီမံချက် မှ ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့် အခြား MOHS၏ ဌာနများအား ကူညီ၍ COVID-19 နှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်းခြင်း၊ ရောဂါစောင့်ကြည့်ခြင်း၊ COVID-19 တုံ့ပြန်ခြင်း စီမံချက်၏ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း နှင့် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း နှင့် ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်းအတွက် အသုံးစရိတ်များအား ပံ့ပိုးကူညီသွားပါမည်။ အဆုတ်ပါလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ဗဟုဝိ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်ရှိ ဆေးရုံများမှ အချက်အလက်များ ကောက်ယူခြင်းနှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း၊ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် စီမံချက် မှ အဆုတ်ပြုထားသော စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်းလုပ်ငန်းများအတွက် ငွေကေပြေးလက်ခံခြင်း၊ ရလဒ်မူဘောင်အညွှန်းကိန်း အရ စီမံချက်၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေအား စောင့်ကြည့်ခြင်း၊ လူကုဝိယံတိုင်း ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းလမ်းများဖြင့် (virtual) ဖြစ်စေ၊ ကွင်းဆင်းကြီး ကြပ်ခြင်း၊ ကူးစက်ရောဂါကာကွယ်ရေး၊ ထိန်းချုပ်ရေးနှင့် ကျန်းမာရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲမှု လမ်းညွှန်ချက်များအတိုင်း လိုက်နာခြင်းရှိမရှိ အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း နှင့် စံ အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်လွှာ ကို အသုံးပြု၍ ဆေးရုံများ၏ အဆင်သင့်ဖြစ်မှုရှိမရှိကို အခြေခံ၊ ပုံမှန် ဆန်းစစ်လေ့လာမှု ပြုလုပ်ခြင်းများပါဝင်ပါသည်။ ICT ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် videoconferencing/teleconferencing ပြုလုပ်နိုင်သောပစ္စည်းများ၊ tablets နှင့် မိုဘိုဘိုင်းဖုန်းများကို အသုံးပြု၍လည်း အချက်အလက် ကောက်ယူစုဆောင်းခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်ခြင်းများ ပြုလုပ်သွားပါမည်။ EHSAP မှ ရရှိလာသော သင်ခန်းစာနှင့် ထပ်ဆောင်းရန်ပုံငွေစီမံချက် မှ နစ်နာမှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်(GRM) နှင့် တူညီသော GRM လုပ်ငန်းစဉ်အတွက် ICT (hotline၊ စာတုတ်ပို့ခြင်း) ကို အသုံးပြုပြီး GRM အား ကုဝိတွယ်ဖြေရှင်းရန်အတွက် စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ထဲမှနေ၍ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးအား ခန့်ထားရပါမည်။ GRM သတင်းအချက်အလက်များအား စီမံချက် သတင်းအချက်အလက်နှင့်အတူ အများပြည်သူ၊ ပုဂ္ဂလိက ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ နှင့် အခြား နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်သည့် တိုင်းရင်းသား ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊

အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များ စသည်များကုန် ဖြန့်ဝေပေးသွားပါမည်။

ငြိမ်မာနိုင်ငံ COVID-19 အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး စီမံချက် မှာ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ နှင့် လူမှုရေးရာမူဘောင်(ESF) အောက်တွင် ပြင်ဆင်ထားသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာနှင့်လူမှုရေးရာစံသတ်မှတ်ချက်များ ESS 10 နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ အသိပေးထုတ်ပြန်ခြင်း အရ စီမံချက် တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် သက်ဆိုင်သူများထံသုခိသင့်လျော်သော၊ နားလည်ရလွယ်ကူသောနှင့် လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များအား အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပေးပို့ရမည် ဖြစ်သည့်အပြင် နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ နှင့်လည်း ခြယ်လှယ်ခြင်း၊ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း၊ အတင်းအကျပ်စေခြင်းခြင်း၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း ကင်းပြီး ယဉ်ကျေးမှုအရ သင့်လျော်သော၊ နည်းလမ်းများဖြင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရမည်။

ဤ SEP ၏ရည်ရွယ်ချက်အချုပ်မှာ စီမံချက် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု တစ်လျှောက်ပါဝင်သော အများပြည်သူ သို့ သတင်းအချက်အလက်အတွက် လူထုဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း နှင့် အသိပေးခြင်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်အား သတ်မှတ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ SEP တွင် အကြမ်းဖျင်းအား ဖြင့် စီမံချက်အဖွဲ့မှ နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နည်းလမ်းများ အပြင် အများပြည်သူများမှနေ၍ စီမံချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး စူးစမ်းရှာဖွေမှုများအား တင်ပြနိုင်ရန်၊ တုံ့ပြန်မှုများပေးနိုင်ရန် သုခိမဟုတ် စီမံချက်နှင့်သက်ဆိုင်သော မည်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ အပေါ်တွင်မဆို မကေဂျနပ်ချက်များရှိပါက တုံ့ ပြန်တင်ပြနိုင်သည့် ယန္တရားပါဝင်ပါသည်။

ဒေသခံပြည်သူများ၏ ပါဝင်မှုမှာ စီမံချက်အောင်မြင်မှုအတွက် အရေးကြီးသည့်အပြင် အဆုတ်ပြုထားသောလုပ်ငန်းစဉ်များကေပြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် လူမှုရေးရာနှင့်ဆက်စပ်နေသော ဘေးအန္တရာယ်များအား လျော့ချနိုင်ရန်အတွက် စီမံချက်ဝန်ထမ်းနှင့် နှစ်သံပြည်သူများအကြား ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများ အဆင်ပေပြေချောမွေ့စေရန်အတွက်လည်း အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ ကူးစက်ရောဂါ အခြေအနေတွင် ဒေသခံပြည်သူများအား ကျန်းမာရေးအသိပညာ ဖွင့်ပေးသောလုပ်ငန်းစဉ်များ နှင့် ကူးစက်ရောဂါ၏ ဘေးအန္တရာယ်များအား ကောင်းစွာသိရှိနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ယဉ်ကျေးမှုနှင့်သင့်လျော်သော ကျယ်ပြန့်သည့် အသိပညာပေးရေးလုပ်ငန်းများမှာ အထူးအရေးကြီးပါသည်။

၂။ နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်လေ့လာမှု

စီမံချက်အတွက် နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ဆိုသည်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း၊ အစုအဖွဲ့လုဝ်က သုခိဓဟုတ် အခြားအဖွဲ့အစည်းများဟု သတ်မှတ်ပြီး ၎င်းတို့မှာ-

(၁) စီမံချက် ကြောင့် တုခိဓဟုတ် သုခိဓဟုတ် သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ၊ အပြုသဘော/အပျက်သဘော ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ စီမံချက်အား အကျိုးသက်ရောက်မှုပေးနိုင်သူ/ ပေးခံရသူ (အကျိုးသက်ရောက်သူများ) နှင့်

(၂) စီမံချက်အား စိတ်ဝင်စားသူ (စိတ်ဝင်စားသူ) ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့တွင် စီမံချက်လုပ်ငန်းများကြောင့် စီမံချက်အား စိတ်ဝင်စားမှုရှိလာသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း သုခိဓဟုတ် အုပ်စုများနှင့် စီမံချက်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုရလဒ်ကို တစ်နည်းတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲပေးနိုင်သူများ ပါဝင်ပါသည်။

စီမံချက်ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလတစ်လျှောက်လုံး နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ညှိနှိုင်းရာတွင်လည်း ဥပမာ စီမံချက်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်များ၏ စိတ်ဝင်စားမှုအတွက် ရပ်တည်ပေးခြင်းအားဖြင့် အဖွဲ့ဝင်များ၏ ယုံကြည်ကုသမှုကိုခံရသူ အဆိုပါ အဖွဲ့အား ကုသမှုပေးသောသူကို ကုသမှုပေးလှမ်းအဖြစ် ရှာဖွေသတ်မှတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ရပ်ရွာကုသမှုပေးမှုဖြင့် ငှင်းတုခိုခိုရပ်ရွာနှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက်များကို မျှဝေကူညီပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး စီမံချက်နှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များအားလည်း ရပ်ရွာသို့ဖြန့်ဝေရာတွင် အဓိကအရေးပါသူအဖြစ် ကူညီနိုင်သည့်အပြင် စီမံချက်နှင့် ဥပမာတည်ရပ်ရွာလူထုနှင့် ငှင်းတုခိုခိုရပ်ရွာလူထုကွန်ယက်များအကြား ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်ပေးသောသူအဖြစ်လည်း ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါသည်။ နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်း၏ ကုသမှုပေးလှမ်း ဟုတ်မဟုတ် အတည်ပြုခြင်း (ဥပမာ- အဆိုပါသူမှာ ငှင်းကုသမှုပေးသော ရပ်ရွာလူထုအတွက် အမှန်တကယ် ရပ်တည်ပေးခြင်းမရှိသည့် ဟုတ်မဟုတ်ကို အတည်ပြုသည့်လုပ်ငန်းစဉ်) မှာလည်း ရပ်ရွာသက်ဆိုင်သူများနှင့် အဆက်အသွယ်ပြုလုပ်ရာတွင် အရေးပါသော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုအဖြစ် ဆက်လက်ရှိနေပါသည်။ ရပ်ရွာကုသမှုပေးပြု ဟုတ်မဟုတ် အတည်ပြုနိုင်ရန်အတွက် ရပ်ရွာလူထုများအား ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးမှုများ၊ စကားပြောကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ငှင်းတုခိုခို စိတ်ဝင်စားမှုများအား မည်သူက အကောင်းဆုံး အကျိုးရှိစွာ ကုသမှုပေးနိုင်မည်ဆိုသည့် ငှင်းတုခိုခိုအမြင်ကို ကြားသိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၂.၁။ နည်းစနစ်များ

စီမံချက်အနေဖြင့် သက်ဆိုင်သူများနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ချဉ်းကပ်နည်း အလေ့အကျင့် နှစ်ကောင်းအဖြစ် အောက်ပါအခြေခံများအတိုင်း ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

- **ပွင့်လင်းမှုနှင့် စီမံချက်လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု ချဉ်းကပ်မှု။** စီမံချက် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် လူထုဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်သွားမည်။ ဤသို့ ဆွေးနွေးမှုများ လုပ်ဆောင်ရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ၊ ပြင်ပမှ ခြယ်လှယ်ခြင်း၊ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း၊ အတင်းအကျပ်စေခိုင်းခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း မရှိဘဲ ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- **အသိပေးပါဝင်စေခြင်းနှင့် ဝေဖန်အကြံပြုခြင်း။** သတင်းအချက်အလက်များအား သင့်လျော်သောပုံစံများဖြင့် နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးသို့ ကျယ်ပြန့်စွာဖြန့်ဝေခြင်း၊ ၎င်းတို့မှ စီမံချက်အပေါ် ဝေဖန်အကြံပြုခြင်း၊ မှတ်ချက်များနှင့် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများအား ဆန်းစစ်လေ့လာမှု ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း စသည့် အခွင့်အရေးများ ပေးထားပါ သည်။
- **အားလုံးပါဝင်နိုင်မှု နှင့် အကဲဆတ်တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းရည်။** နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်းမှာ ပုမိမိုကောင်းမွန်သော ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် အကျိုးရှိသောဆက်ဆံရေး ရရှိရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ စီမံချက်၏လုပ်ငန်းစဉ်တွင် အားလုံးပါဝင်နိုင်ပါသည်။ နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများအား စီမံချက် ၏ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းခြင်းလုပ်ငန်း များတွင် အချိန်တိုင်းပါဝင်နိုင်ရန် အားပေးပါသည်။ သတင်းအချက်အလက် ရယူနိုင်မှုတွင်လည်း ၎င်းတို့အား တန်းတူအခွင့်အရေး ပေးထားပါသည်။ နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်း၏ လိုအပ်ချက်ကို အကဲဆတ်တုံ့ပြန်နိုင်မှုသည် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု နည်းလမ်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် အခြေခံအချက်ဖြစ်သည်။ ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများ၊ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီး၊ လူငယ်၊ သက်ကြီးရွယ်အို နှင့် ယဉ်ကျေးမှုအရ အထိခိုက်မခံနိုင်သော မတူကွဲပြားသော တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများကို အထူး အလေးထားရပါမည်။

ထိရောက်ပြီး လိုက်လျောညီထွေရှိသော ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်စေရန် စီမံချက် နှင့် နှီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများကို အောက်ပါအတိုင်း အဓိက အုပ်စုများ အဖြစ် ခွဲခြားထားသည်။

စီမံချက် အကျိုးသက်ရောက်သူများ။ စီမံချက် လွှမ်းမိုးနိုင်သောဧရိယာ(PAI) အတွင်းရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း၊ အုပ်စုများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်ပြီး စီမံချက်မှ တိုက်ရိုက်လွှမ်းမိုးခြင်းခံရသူ (အမှန်တကယ် သုခိဗဟုတ် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော) နှင့်/သုခိဗဟုတ် စီမံချက် လုပ်ငန်းများကြောင့် ဆက်စပ်ပြောင်းလဲနိုင်မှု အများဆုံးဖြစ်သူများနှင့် စီမံချက်၏ အဓိကကျသော အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ထုတ်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် အနီးကပ် ပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သူများနှင့် စီမံချက်၏ ဆုမ်းကျိုးများလျော့တုချရန်နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအမံများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချပေးသူများ

စီမံချက် အားစိတ်ဝင်စားသူ။ စီမံချက်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို တိုက်ရိုက်မရရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးချင်း/ အုပ်စုများ/ အခြားအဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်သော်လည်း စီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ ၎င်းတို့၏ စိတ်ပါဝင်စားမှုကို အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသူများ နှင့်/သုခိဗဟုတ် စီမံချက်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်နေမှုများအပေါ် တစ်နည်းတစ်ဖုံဖြင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိအောင် ပြုလုပ်နိုင်သောသူများ နှင့်

ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများ။ အခြားအုပ်စုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၎င်းတို့၏ထိခိုက်လွယ်သော အခြေအနေများကြောင့်¹ စီမံချက်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုအား အချိုးအစား မမျှတစွာခံစားရသူ

¹ ထိခိုက်နိုင်မှုအခြေအနေမှာလူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း(သုခိ)အုပ်စုများ၏လူမျိုး၊တိုင်းရင်းသား(သို့)မူလလူမှုရေးအရောင်ကျားမာဘာ

(သုခိ) စီမံချက်ဆုခိုးကျိုးကုခိ ထပ်မံခံစားရသူများနှင့် စီမံချက် နှင့် ဆက်နွယ်သော တုခိင်ပင်ညှိနှိုင်းမှုနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချသော လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ၎င်းတုခိတန်းတူကုခိယံစားပြု ပါဝင်နှိုင်းစေရန်အတွက် အထူး ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု လိုလားသူများ

၂.၂။ စီမံချက် အကျိုးသက်ရောက်သူများ။

စီမံချက်ကေငြာင့် အကျိုးသက်ရောက်သူများတွင် ဒေသခံပြည်သူများ၊ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့ဝင်များနှင့် စီမံချက်အကျိုး တုခိက်ရိုက်သက်ရောက်သည့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ပါသည်။အထူးသဖြင့် အောက်ပါ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းနှင့် အဖွဲ့အုပ်စုများမှာ ဤအုပ်စုတွင်ပါဝင်ပါသည်။

- ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ကူးစက်ခံရသော လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း၊ မိသားစုဝင်များ၊ ရပ်ရွာလူထုနှင့် COVID-19 ရောဂါ ပြင်းထန်လက္ခဏာရှိနေသူများ
- လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး အနေအထားအရ ထိခိုက်လွယ်သော သို့မဟုတ် ဆိုးကျိုးဖြစ်ပေါ်နိုင်သော လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးချင်း၊ အိမ်ထောင်စု သို့မဟုတ် ရပ်ရွာလူထု အပါအဝင် COVID-19 ဖြစ်ရန် ထိခိုက်လွယ်သော လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း၊ အိမ်ထောင်စုနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ၊
- COVID-19 ရောဂါကုသရန်အတွက် ရှေ့တန်းမှတာဝန်ယူထားသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဝေးသူများ(ဆရာဝန်၊ သူနာပြု၊အကူဝန်ထမ်းများ)
- ဆေးရုံများရှိ ကျန်းမာရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအား သိမ်းဆည်းစွန့်ပစ်ရန် တာဝန်ယူထားသည့်သူများ
- ကျန်းမာရေးအဆောက်အဦးများ ပြန်လည်ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် နေသော အလုပ်သမားများ

သာ
စကားဘာသာရေး၊နှိုင်းရေးယုံကြည်မှုပုခိင်ဆုခိင်မှုအသက်၊ယဉ်ကျေးမှု၊ပညာတတ်မြောက်မှု၊ဖျားနာမှု၊ကုခိယံကာယ(သုခိ)စိတ်မ ကျန်းမာမှုဆင်းရဲမှု(သို့)စီးပွားရေးဆုခိုးကျိုးနှင့်သာဘာဝသယံဇာတပေါ်မှီခိုမှု

- MOHS နှင့် အခြားအစိုးရဌာနမှ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် MOHS အား တိုက်ရိုက်စီမံခန့်ခွဲရန် တာဝန်ယူထားရသူများ
- အစိုးရ၏ မဟာဗျူဟာ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် လက်ခံနိုင်သောနည်းပညာ နှင့် စံအရည်အသွေး လိုအပ်ချက်များအား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်တာဝန်ယူထားသော ဆေးရုံအုပ်ချုပ်သူများ နှင့် စီမံခန့်ခွဲသူများ
- COVID-19 အတည်ပြုလူနာများအား ဆေးကုသမှုပေးနေသော ဆေးရုံများ၏ အနီးဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်ကြသော လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ
- အဓိကျသော ပစ္စည်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးနေသော စက်ပစ္စည်းတင်သွင်းသူများ
- ဆေးရုံတည်ရှိရာနေရာရှိ ဒေသဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ
- တိုင်းရင်းသားကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်းများ (EHO) နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ (EAO)
- တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ ထိန်းချုပ်ရာနေရာမှ COVID-19 လူနာအား အစိုးရအုပ်ချုပ်ရာနေရာသို့ သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးသော လူနာတင်ယာဉ်နံရံထမ်းများ
- တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ ထိန်းချုပ်ရာနေရာနှင့် အစိုးရအုပ်ချုပ်ရာနေရာအကြားရှိ စစ်ဆေးရေးဂိတ်ဝန်ထမ်းများ

၂.၃။ စီမံချက် အားစိတ်ဝင်စားသူများ

စီမံချက်၏ နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် တိုက်ရိုက်အကျိုးသက်ရောက်သူများ အပြင် အခြားသူများလည်း ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

- အလှူရှင်များနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ

- ကုိုလုိုနာဗိုင်းရပ်စ်ကပ်ရောဂါအကေြောင်း တင်ဆက်သော နုိုင်ငံတကာ၊ အမျိုးသား နှင့် နေသဆိုင်ရာ သတင်းမီဒီယာများ
- ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကိစ္စ နှင့်/သုိုမှဟုတ် လူမှုရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဆုိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု၊ နိမ့်ကျချို့တဲ့သောနှင့် ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများ၏ အရေးကိစ္စကို တက်ကြွစွာဆောင်ရွက်သော အစုိုးရမဟုတ်သည့် နုိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ
- ကုိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပိတ်ထားရမည်ဆုိုသည့် စီမံခန့်ခွဲမှုဗျူဟာများကြောင့် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိနုိုင်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အဖွဲ့အစည်းများ
- လက်ရှိတွင် ကုိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ကူးစက်ခြင်း မခံရဘဲ အစုိုးရ၏ တုံ့ပြန်ရေးနှင့် ကပ်ရောဂါ အခြေအနေကုို စိတ်ဝင်စားစွာဖြင့် စောင့်ကြည့်နေသော အများပြည်သူများ

၂.၄။ နိမ့်ကျချို့တဲ့သော/ထိခိုက်လွယ်သောပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း(သုို)အုပ်စုများ

စီမံချက်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများသည် နိမ့်ကျချို့တဲ့သူများ (သုို) ထိခိုက်လွယ်ပုဂ္ဂိုလ်များ (သုို)အုပ်စုများ အပေါ်တွင် အချိုးအစားမမျှမတ ကျရောက်နေခြင်း ရှိမရှိကုို နားလည်သိရှိရန်မှာ လွန်စွာအရေးကြီးပါသည်။ ထိုသူများသည် စီမံချက် နှင့် ပတ်သက်သော ၎င်းတုို၏စိုးရိမ်ပူပန်မှုများအား များသောအားဖြင့် ထုတ်ဖော်ပြောကြားခွင့်မရရှိခြင်း (သုို) စီမံချက်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကုိုလည်း နားလည်ခြင်းမရှိကြပါ။ စီမံချက် ၏ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် အကျိုးကျေးဇူးများအား ကောင်းစွာသိရှိနားလည်စေရန်အတွက် အသိပညာ ဖွင့်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် သက်ဆိုင်သူများမှနေ၍ အဆုိုပါ နိမ့်ကျချို့တဲ့သူများ (သုို) ထိခိုက်လွယ်ပုဂ္ဂိုလ်များ(သုို) အုပ်စုများ (အထူးသဖြင့် ကူးစက်ရောဂါနှင့်ကုသရေးဆုိုင်ရာများ) နှင့် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်ပြီး အဆုိုပါအုပ်စုဝင်များ၏ ထိခိုက်မခံနုိုင်မှုများ၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများနှင့်

ယဉ်ကျေးမှုထိခိုက်မခံနိုင်မှုများကို နားလည်အောင်ဆောင်ရွက်ပြီး စီမံချက်တွင် ထည့်သွင်း စဉ်းစားရပါမည်။ ထိခိုက်လွယ်မှုမှာ လူတစ်ဦး၏ မူလဇစ်မြစ်၊ ကျားမ၊ အသက်၊ ကျန်းမာရေး အခြေအနေ၊ စီးပွားရေးအရ လိုအပ်ချက်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးအရ လုံခြုံမှုမရှိခြင်း၊ ရပ်ရွာလူထုအတွင်း နိမ့်ကျချို့တဲ့သော (ဥပမာ- လူနည်းစုဖြစ်သူများ)၊ အခြားသူ (သို့မဟုတ် သဘာဝသယံဇာတ အပေါ်တွင် မှီခိုနေရသူ စသည်တို့ပေါ် အခြေခံသည်။ အဆိုပါ ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် တိကျသော အစီအမံနှင့် အကူအညီများ အသုံးပြုရန်လိုအပ်ပြီး ၎င်းတို့အား စီမံချက်နှင့် သက်ဆိုင်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် ပါဝင်လာအောင် ပံ့ပိုးကူညီပေးခြင်းအားဖြင့် စီမံချက် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုလုံးတွင် ၎င်းတို့၏ အသိအမြင်နှင့် ပံ့ပိုးပါဝင်မှုမှာ အခွင့်အလမ်းတူညီမှုများ၏ ပါဝင်မှုနှင့် တန်းတူဖြစ်လာပါမည်။ စီမံချက်တွင် အောက်ပါ ကန့်သတ်ထားမှုမရှိသော ထိခိုက်လွယ်သော (သို့) နိမ့်ကျချို့တဲ့သော အုပ်စုများ ပါဝင်ပါသည်။

- အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သူများ နှင့် အခြားရောဂါအခံရှိသောသူများ၊ ဥပမာ-အဆုတ်ရောဂါ၊ နှလုံးရောဂါ၊ ကင်ဆာ၊ ဆီးချိုရောဂါနှင့် အခြား ကုိယ်ခံအားနည်းသောရောဂါများ
- ကျန်းမာရေးကုသမှုစရိတ် မတတ်နိုင်သော ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ
- ပြည်တွင်းရွှေ့ပြောင်းဒုက္ခသည်များ
- ကလေးသူငယ်များ - အထူးသဖြင့်အာဟာရချို့တဲ့ပြီး ကုိယ်ခံအားနည်းသောသူများ
- ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီရန် ခက်ခဲသော ဝေးလံခေါင်ဖျား နေရာဒေသများမှ လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ
- စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ (သို့မဟုတ်) ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မကျန်းမာ/မသန်စွမ်းသူများ
- တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ နှင့် ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ
- လက်ရှိပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာဒေသမှလူများ
- ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ

စီမံချက် ကြောင့် အကျိုးသက်ရောက်သောရပ်ရွာလူထုများအတွင်းမှထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများ ကို သင့်လျော်သောနည်းလမ်းများဖြင့်ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကာပြန်လည်အတည်ပြုသွားပါမည်။ စီမံချက်မှ မည်သို့ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သွားမည့်နည်းလမ်းများအကေပြောင်းကုန်အောက်ပါအပိုင်းများတွင်ဖော်ပြသွားပါမည်။

စီမံချက်မှနေပြီး နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများကို ESS 10 နှင့် WHO ၏ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူလူထု ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု လမ်းညွှန်များ၏ လိုအပ်ချက်များအတိုင်း ရေးဆွဲသွားပါမည်။

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/risk-communication-and-community-engagement>

၃။ နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်

၃.၁။ စီမံချက်ပြင်ဆင်ရေးဆွဲနေစဉ်အတွင်း နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု အကျဉ်းချုပ်

စီမံချက်တိုင်ပင်ရေးဆွဲနေစဉ်ကာလဖြစ်သည့် မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့ မှ ၂၇ ရက်နေ့အတွင်းတွင် စီမံချက်ဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးများအား လူကိုယ်တိုင်တွေ့ဆုံခြင်း မဟုတ်သော နည်းလမ်းများ နှင့် အီးမေးလ်မှတစ်ဆင့်သာ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတွင် MOHS၊ WHO၊ Global Fund၊ ACCESS to Health Fund၊ UNOPS၊ The Vaccine Alliance (GAVI) ၊ Asia Development Bank နှင့် Japan International Cooperation Agency (JICA) မှ ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ ညှိနှိုင်းစည်းဝေးမှုများမှာ စီမံချက် ပုံစံဒီဇိုင်းကို အသိပေးရန် အဓိက ဦးတည် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်နှင့်မြန်မာ နှစ်ဘာသာ ဖြင့် စီမံချက် ပုံစံဒီဇိုင်းအတွက် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးရာကတိကဝတ်ပြုဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ် (ESCP) နှင့် ဤ SEP အစီအစဉ်အကေပြောင်းကုမ္ပဏီ MOHS ၏ဝက်ဘ်ဆိုဒ်စာမျက်နှာ www.mohs.gov.mm မှ အသိပေး ဖော်ပြသွားပါမည်။ နောက်ဆုံးအတည်ပြုရေးဆွဲထားသော SEP နှင့် ESMF များ ကုမ္ပဏီလည်း အဆုတ်ပါဝက်ဘ်ဆိုဒ်အပြင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်စာမျက်နှာများတွင်လည်း စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်နေစဉ်ကာလအတွင်း ထုတ်ပြန်သွားပါမည်။

ESCP၊ SEP တို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး စီမံချက်ကေပြောင့် အကျိုးသက်ရောက်မည့်သူများ၊ စီမံချက်အား စိတ်ဝင်စားသူများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ရခြင်းမရှိသေးပါ။ လုပ်ဆောင်သွားမည့် နည်းလမ်းများအား အပိုင်း ၃.၄ တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ အဆုတ်ပါ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများမှ ရရှိလာမည့် မှတ်ချက်များနှင့် တုန့်ပြန်မှုများကို ESCP၊ SEP တွင် ပြန်လည်ထည့်သွင်း ရေးဆွဲသွားမည်ဖြစ်ပြီး ESMF ပြင်ဆင်ရေးသားရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားသွားပါမည်။

တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများနှင့် ၎င်းတို့၏ကုမ္ပဏီလှယ်များ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသား ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ပြီးပါက ပြန်လည်ပြင်ဆင်ထားသော SEP တွင် တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများနှင့် မည်သို့ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မည်ဆိုသည့် အောက်ပါ ဗျူဟာများပါဝင်ပါမည်။

- စီမံချက်ကေပြောင့် အကျိုးသက်ရောက်နိုင်သော အုပ်စုများ၊ ရပ်ရွာလူထုများနှင့် ၎င်းတို့၏ ကုမ္ပဏီလှယ်များ၊ အဖွဲ့အစည်းများအား ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်း
- တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ၎င်းတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကိုက်ညီသော နည်းလမ်းများဖြင့် ချဉ်းကပ်ခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်လာစေရန် အချိန်လုံလောက်စွာရရှိစေခြင်း

- စီမံချက်လုပ်ငန်းစဉ်များ ရေးဆွဲရာတွင် ၎င်းတို့အားလုံးအကျိုးရှိစွာ ပါဝင်နိုင်ရန်အတွက် အစီအမံများချမှတ်ခြင်းနှင့် ၎င်းတို့အပေါ် စီမံချက်မှ အပြုသဘောဖြင့်ဖြစ်စေ အပျက်သဘောဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ရှိမည်ဆိုပါက ၎င်းတို့အား လျော့တူချနုတ်နိုင်သော အစီအမံများ ချမှတ်ခြင်း
- လူနာညွှန်းပုဒ်ခြင်းဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်များ အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် MOHS အနေဖြင့် EHP နှင့် EAOs များနှင့် မည်သို့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဆိုသည့် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် အဆုတ်ပါ လူနာညွှန်းပုဒ်ခြင်းဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက် များအား အပိုင်းကဏ္ဍ ၂ တွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲသွားမည်။

၃.၂ နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအတွက် စီမံချက် နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ၏ လိုအပ်ချက်များ နှင့် နည်းလမ်း များ၊ ကိရိယာနှင့်နည်းစနစ်များအကျဉ်းချုပ်

မတူညီသော ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးကိုအဆုတ်ပြုထားသော်လည်း လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အကြားခပ်ခွာခွာနေထိုင်ခြင်း (social distancing) ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ လူချင်းတွေ့ဆုံမှုမပြုဘဲ နည်းပညာကို အသုံးပြု၍ အောက်ပါတို့ကိုဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

- ဥပမာတစ်ခုအဖြစ်အဖြစ်အပျက်အန္တရာယ်ဆွေးနွေးခြင်း
- အပြန်အလှန် သတင်းအချက်အလက်များ မျှဝေပေးနိုင်သော လှုပ်ရှားမှုများ ၊ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှ အမေးအဖြေနှင့် လူမှုကွန်ရက်များ အသုံးပြု၍ လူချင်းတွေ့ဆုံရန် မလိုသော ဆွေးနွေးပွဲများ

- လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ခပ်ခွာခွာမှနေရခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်သူ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီ နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်း
- တစ်ဦးချင်း မေးမြန်းခြင်း
- ကာကွယ်မှုပစ္စည်းများရှိပြီး လုပ်သားများ၏ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုပေးနိုင်သော နေရာဒေသများသို့ ကွင်းဆင်းလေ့လာခြင်း

ဦးတည်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမည့် နိမ့်ကျချို့တဲ့သူနှင့် ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများမှာ

- အသက်အရွယ်ကြီးသူ
- မသန်စွမ်းသူများ
- တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ

ပြမန်မာနိုင်ငံ၏ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာ နေရာဒေသမှ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း၊ ရပ်ရွာလူထုများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံနိုင်ရန်နှင့် အစိုးရထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင် မရှိသောနယ်မြေဒေသများမှ လူနာများအား သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဆေးရုံများသို့ ညွှန်ပို့နိုင်ရန်အတွက် သဘောတူညီချက်များ ရရန် သင့်လျော်သော ချဉ်းကပ်နည်းလမ်းများ လိုအပ်ပါသည်။ ၎င်းနည်းလမ်းများအား လိုအပ်သောပြည်နယ်များမှာ -

- ရခိုင်
- ချင်း
- မွန်
- ရှမ်း
- ကယား
- ကရင်
- တနင်္သာရီ
- ပဲခူး

- ကချင် တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ကူးစက်မှုအန္တရာယ် မြင့်မားသောကြောင့် လူလူချင်း(သုဝိ) မျက်နှာချင်းဆိုင် တုခိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကို ကန့်သတ်ချက် ရှိနေပါသည်။ စီမံချက်အနေဖြင့် လူချင်းတွေ့ဆုံရန် မလုပ်အပ်သော ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများ ဖြစ်သည့် အသင့်ရှိပြီးသားဖြစ်သော ရေဒီယို၊ တယ်လီဗေးရှင်း၊ လူမှုကွန်ရက်၊ MOHS၏ဝက်ဘ်ဆိုဒ်၊ သတ်မှတ်ထားသော တယ်လီဖုန်းလူဝိုင်းများ၊ ဆေးရုံနှင့်ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဖြန့်ဝေထားသော ပုံနှိပ် လက်ကမ်းစာ စောင်များ၊ အီးမေးလ်များနှင့် အခြားဆက်သွယ်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများဖြင့် ဆက်သွယ် ဆောင် ရွက်သွားပါမည်။

နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြံပြုချက်များကို မှတ်တမ်းတင်ထားပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ အလွယ်တကူ သိရှိနိုင်စေရမည်။ MOHS၏ဝက်ဘ်ဆိုဒ်တွင် ရလဒ်များကို ဖော်ပြခြင်း ဝေဖန်အကြံပြုချက်များကို နောက်ဆက်တွဲ ပြင်ဆင်ချက်အနေဖြင့် ထည့်သွင်းခြင်း အားဖြင့် စီမံချက် တုံ့ပြန်မှုများကို အလေးထားကြောင်း ဖော်ပြရပါမည်။

DRAFT

၃.၃။ သတင်းအချက်အလက် အသိပေးထုတ်ပြန်ခြင်းအတွက် အဆိုပြုဗျူဟာများ

စီမံချက်အဆင့်	ဥဦးတည် အဖွဲ့အစည်းများ	နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အသိပေးထုတ်ပြန်မည့် အချက်အလက်စာရင်း	သတင်းထုတ်ပြန်မည့်နည်းလမ်း နှင့်အချိန်
စီမံချက်မစတင်မီ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခြင်း	အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသခံရပ်ရွာလူထုများ၊ ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများ၊ ဌာနတိုင်းရင်းသားများ၊ ကျန်းမာရေး လုပ်သားများ၊ ကျန်းမာရေး အဖွဲ့အစည်းများ	နစ်နာချက် ပြင်ဆင်ပြုပြင်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ ပါဝင်သော SEP မူကြမ်း၊ စီမံချက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှု ကို ပုံမှန်အစီရင်ခံခြင်း	MOHS ဝက်ဘ်ဆိုဒ် နှင့် သတင်းအချက်အလက် ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာလမ်းကေပြောင်းများ၊ ဝန်ထမ်း နှင့် တစ်ဦးချင်း မေးမြန်းခြင်း၊ ဖြစ်နိုင်ပါကကွင်းဆင်း ခြင်း
စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း	စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သူများ လူနာများ စီမံချက် အကျိုးသက်ရောက်သည့် အိမ်ထောင်စုများနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ လူထုဆက်သွယ်ရေး၊	ESMF နောက်ဆုံး SEP နောက်ဆုံးလုပ်အား စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ စီမံချက် တုခိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာနှင့်	အောက်ပါတို့တို့ပေါင်းစပ်၍- ဥဦးတည်ရာအုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးခြင်း ရပ်ရွာလူထုနှင့်တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်း၊ အစည်းအဝေးအစီအစဉ် ပါဝင်သောတရားဝင်အစည်းအဝေးများ

	<p>ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများ (မီဒီယာ)</p>	<p>ကာလပတ် အစီရင်ခံစာ လက်ကမ်းစာစောင်များ နှင့် ပညာပေးသည့်ပစ္စည်းများ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်</p>	<p>မီဒီယာ လှုပ်ရှားမှု၊ သတင်းထုတ် ပြန်ချက်၊ အများပြည်သူ ဝန်ဆောင်မှုကေပြောချက် ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များတွင် နောက်ဆုံးရသတင်းအချက်အလက်၊ အစီရင်ခံ စာများရှိနေစေခြင်း</p>
--	--	---	--

၃.၄။ နှီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်

စီမံချက်အဆင့်	ဆေ့ွေးနွေးတုိုင်ပင် ခေါင်းစဉ်သတင်းစကား	မည့်အသုံးချမည့်နည်းလမ်း	ဥပီးတည် နှီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ	တာဝန်ဝတ္တရားများ
စီမံချက်မစတင်မီ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခြင်း	စီမံချက်လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ဖြစ်နုိုင် ချေရှိသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်	လူချင်းတေ့ဆုံမှု မရှိသောဆွေးနွေး တုိုင်ပင်ခြင်း	စီမံချက်ကေပြောင့် အကျိုးသက် ရောက်သူများ	MOHS/စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့

	<p>လူမှုရေးရာဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် လျော့တုံ့ချရေး အစီအမံများ ESFနည်းလမ်းများအား မိတ်ဆက်ခြင်း SEP နှင့် GRM တုံ့အား တင်ပြခြင်း</p>	<p>ဗိုင်းရပ်စ်ထိတွေ့မှု အန္တရာယ်မရှိဘဲ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ခပ်ခွာခွာနေပြီး အများပြည်သူ စည်းဝေးခြင်း</p>	<p>စီမံချက် ကုမိဇာတ် ဝင်စားသူများ COVID-19 နှင့် ကျန်းမာ ရေး ကဏ္ဍကို စိတ်ပါဝင်စား ပက်သက်သော လုပ်ငန်းများလုပ် ဆောင်လျက်ရှိသော သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ ထိခိုက်လွယ်နှင့် နိမ့်ကျချို့တဲ့သူ များ</p>	
<p>စီမံချက် အကောင်အ ထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ခြင်း</p>	<p>ပြန်လည်ပြင်ဆင်ထားသော လုပ်ဆောင် နည်းများ ဆေ့ဝွံးနွေးတိုဝင်ပင်မှု</p>	<p>ESFအစိုးရအဖွဲ့အ စည်းများ အတွက် ဖုန်း/အီးမေးလ် ဆက်သွယ်ချက်၊ မှတစ်ဦးချင်း မေးမြန်းခြင်း၊</p>	<p>စီမံချက်ကေပြောင့် အကျိုးသက် ရောက်သူများ စီမံချက် ကုမိဇာတ် ဝင်စားသူများ၊</p>	<p>MOHS/စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ နိမ့်ကျချို့တဲ့သူနှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ အတွက်</p>

	<p>တုံ့ပြန်ချက်များ</p> <p>WHO၏ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေး လူထုပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု လမ်းညွှန်ချက် နှင့် ကိုက်ညီသော စီမံချက်လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များ</p>	<p>ပုံမှန်အစည်းအဝေးများ၊ စားပွဲဝိုင်းဆွေးနွေးပွဲများ</p> <p>ဒေသခံလူထုများ/ နှင့်ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများအတွက် ကေဂျူးရွာသူကြီးများထံသို့ စာပုဒ်ဖြင့် ရိုးရာနည်းလမ်း အတိုင်းအကြောင်း ကြားခြင်း၊ စီမံချက်နှင့် သက်ဆိုင်သောစာတမ်းများအား ယဉ်ကျေးမှုအရသင့်လျော်သောနည်းဖြင့် ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် လက်လှမ်းမီ စေခြင်း</p>	<p>နိမ့်ကျချို့တဲ့သူ နှင့်ထိခိုက်လွယ်သူများ EHP နှင့် EAO</p>	<p>ကိုယ်စားပြုသော အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း နှင့်/(သုဝိ) ငှင်းတုခိအရေးကုဝိ ထောက်ခံအားပေးသော အဖွဲ့များ</p>
--	--	---	---	---

		ရပ်ရွာအစည်းအဝေးများ၊ ဥပီးတည်အုပ်စုဆွေး နွေးခြင်းများ၊ ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းများ		
--	--	---	--	--

DRAFT

၃.၅ ။ စီမံချက်၏အနာဂတ်

စီမံချက်၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်မှုများ၊ စီမံချက်တွင် နှီးနှွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်အား အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်မှုများနှင့် နစ်နာမှုများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များအား စီမံချက်နှင့် သက်ဆိုင်သူများအား စီမံချက် ဖော်ဆောင်နေစဉ် ကာလအတွင်း အစီရင်ခံတင်ပြသွားမည်။

၄။ နှီးနှွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် အတွက် အရင်းအမြစ်များ နှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများ

၄.၁။ အရင်းအမြစ်

စီမံချက် ကို အဓိကတာဝန်ယူဖော်ဆောင်သွားမည့်သူမှာ MOHS ၏ ကုသရေးဦးစီးဌာန ဖြစ် သည်။ MOHS မှာ စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှ တဆင့် နှီးနှွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တာဝန်ယူသွားပါမည်။ သတင်းအချက်အလက် ထုတ်ပြန်ခြင်း နှင့် GRM အပါအဝင် နှီးနှွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သောလမ်းညွှန်ချက်များပေးနိုင်ရန်နှင့် စီမံချက်ကို ကြီးကြပ်နိုင်ရန်အတွက် MOHS မှနေပြီး အကြီးတန်းအရာရှိ တစ်ဦးအားတာဝန်ပေးအပ်သွားပါမည်။

ယခုလက်ရှိအချိန်အထိ SEP အတွက် လိုအပ်မည့်ငွေကြေးပမာဏကို မသိရှိသေးသော်လည်း ၎င်းအား စီမံချက် ညှိနှိုင်းမှုများ အဆုံးမသတ်ခင်တွင် အပြီးသတ်ရေးဆွဲပြီး အဆုတ်ပါပမာဏအား စီမံချက် ၏ ကဏ္ဍ ၂ တွင် ထည့်သွင်းသွားပါမည်။

၄.၂။ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်တာဝန်ဝတ္တရားများ

နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်းများ အပါအဝင် စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် အစီအမံများကို MOHS မှနေပြီး စီမံချက် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်းများကို MOHS မှ မှတ်တမ်းတင်ထားပြီး ၎င်းတို့အား ESF တွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲမည့်အပြင် MOHS ၏ စီမံချက်ဝက်ဘ်ဆိုဒ်နှင့် သတင်းအချက်အလက် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ ICT ကုမ္ပဏီ အသုံးပြု၍လည်း မှတ်တမ်းတင်ပါမည်။

၅။ နစ်နာမှုဆုခံရလုပ်ငန်းစဉ်(Grievance Redress Mechanism)

နစ်နာမှုဆုခံရလုပ်ငန်းစဉ် (GRM) ၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ စီမံချက် နှင့်ပတ်သက်သော မကျေနပ်ချက်များနှင့် နစ်နာချက်များအား အချိန်နှင့်တပြေးညီ အကျိုးရှိ ထိရောက်စွာ ဖြေရှင်းပေးပြီး ပါဝင်သက်ဆိုင်သူများအားလုံး ကျေနပ်မှုရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် GRM မှ တရားမျှတ၊ ထိရောက်ပြီး ရေရှည်အကျိုးရှိစေမည့် ရလဒ်များကို ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး ယုံကြည်လက်ခံနိုင်သော နည်းလမ်းဖြင့် ပြုလုပ်သွားမည်။ ထိုဖြင့်၎င်းမှာ ရပ်ရွာလူထု တုခိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ခြင်း နှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့အတွက် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်ပြီး ၎င်းမှ စီမံချက် ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် လွယ်ကူချောမွေ့စေမည်။ အထူးသဖြင့် GRM မှ

- စီမံချက်လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း စီမံချက် ကေပြောင့် အကျိုးသက်ရောက်သူများအတွက် မကျေနပ်ချက်များ ဖွင့်ဟပေးနိုင်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးပေးခြင်း (သို့) ပေါ်ထွက်လာနိုင်သော အငြင်းပွားမှုများအား ဖေဖြေရှင်းနိုင်ရန် ပုဂံဦးကူညီပေးသည်။
- မကျေနပ်ချက်များအတွက် သင့်လျော်သော သုခိဗဟုတ် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် လက်ခံနိုင်သော နစ်နာမှုဖြေရှင်းခြင်း နည်းလမ်းများဖြင့် ကျေနပ်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း

- တရားရေးအရ ဖြေရှင်းမှုမရှိစေရန် ရှောင်ရှားပေးခြင်း

၅.၁။ GRM အကေပြောင်း

စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ မှတစ်ဆင့် MOHS အနေဖြင့် အလွှာစုံပါဝင်သော နစ်နာမှု ဖြေရှင်းသည့် ယန္တရားကို ဖော်ဆောင်ပြီး ၎င်းတွင် ဒေသဆိုင်ရာ ဆေးရုံများမှ ဒေသအလိုက် နစ်နာမှုများကို တာဝန်ယူဖြေရှင်းခြင်းများလည်း ပါဝင်သည်။ အခြားနစ်နာမှုများဖြစ်သည့် အစိုးရဗျူဟာ နှင့် ဆိုင်ခေါင်း၊ စီမံချက်အချိန်ကာလနှင့် စီမံချက်စတင်ခြင်းဆိုင်ရာ နစ်နာမှုများအား အမျိုးသားအဆင့်အဖြစ် MOHS မှ ကုခံတွယ်ဖေဖြေရှင်းသွားပါမည်။ GRM နှင့် ဆက်စပ် လုပ်ငန်းများအား တာဝန်ယူရန်အတွက် MOHS မှ စီမံချက် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအား တာဝန်ပေးခန့်အပ်သွားပါမည်။

GRM တွင်အောက်ပါအဆင့်များ ပါဝင်ပါသည်။

- ဆေးရုံတစ်ရုံချင်းနှင့်/(သုခိ) MOHS ၏ စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အတွက် တာဝန် ပေးအပ်ထားသောသူထံသို့ မကျေနပ်ချက် နစ်နာမှုများအား နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ရေးသား၍ ဖြစ်စေ တင်ပြခြင်း
- တုခိုင်ကြားလာသော နစ်နာမှုမကျေနပ်ချက်များအား ၂၄ နာရီအတွင်း မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် ကနဦး တုံ့ပြန်ခြင်း
- တုခိုင်ကြားထားသော နစ်နာမှုမကျေနပ်ချက်များအား ၇ ရက်အတွင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး တုံ့ပြန်မှုကို ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း
- မကျေနပ်ချက်နစ်နာမှုများအား တုံ့ပြန်ခြင်း။ နစ်နာမှုတုခိုင်ကြားချက်အားပိတ်သိမ်းခြင်း (သုခိ) နစ်နာမှုများ ဆက်လက်ရှိနေသေးပါက အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်း။

နစ်နာမှုမကျေနပ်ချက်များ ရှိနေသေးပါက MOHS/ စီမံချက် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ မကျေနပ်ချက်များ ဆက်လက်တင်ပြရန် ခွင့်ပြုပေးမည်။

ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော နည်းလမ်းများကို အဆိုပြုပြီးဖြစ်သော်လည်း အဆုတ်ပါ မကျေနပ်ချက် နစ်နာမှုများအပေါ် ကျေနပ်မှုမရှိသေးပါက တရားဥပဒေအရ ဖြေရှင်းနိုင်ခွင့်ရှိကေငြား အကြံပေးရပါမည်။

SEP ကို ပြန်လည်ရေးဆွဲရာတွင် ဤအပိုင်းကဏ္ဍတွင် GRM များ မည်သို့ အလုပ် လုပ်ဆောင်သည်ကို အသေးစိတ်ဖော်ပြသွားပါမည်။ ၎င်းတွင် မကျေနပ်ချက် နစ်နာမှုများအား အမည်မဖော်ဘဲ တုခိုင်ကြားခွင့်ပြုခြင်းနှင့် အရေးယူခြင်း၊ ကျားမအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ပတ်သက်သော နစ်နာမှုများအား မည်သို့တုခိုင်တွယ် ဖြေရှင်းသွားမည်ဆိုခြင်းနှင့် GRM သို့ ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနံပါတ် နှင့် လိပ်စာများအား အသေးစိတ်ဖော်ပြပေးသွားပါမည်။

ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက် ပြီး တုံ့ပြန်မှုများရယူပြီးနောက် GRM အနေဖြင့် စီမံချက်ကြောင့် အကျိုးသက်ရောက်မှု ခံရသူများဖြစ်သည့် တုခိုင်းရင်းသားအုပ်စုများနှင့် ၎င်းတို့၏ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အငြင်းပွားမှုကို ဖြေရှင်းရာတွင် ယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးရာဓလေ့များနှင့် သင့်လျော်သော နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုကေငြား သေချာမှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

၆။ စောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့်အစီရင်ခံခြင်း

၆.၁ ။ စောင့်ကြည့်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု (မသက်ဆိုင်ပါ)

၆.၂။ နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများထံ သုခိပြန်လည်အစီရင်ခံခြင်း

စီမံချက်လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ဤအစီအစဉ်တွင် တင်ပြထားသော အကြောင်းအရာ သတင်းအချက်အလက်များမှာ လတ်တလော ဖြစ်ပွားထားသော အကြောင်းအရာ ဖြစ်နေစေရန်နှင့် စီမံချက်အတွက် ရေ့ွေးချယ်ထားသော ပူးပေါင်း ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု နည်းလမ်းများမှာ စီမံချက်အခြေအနေ ၊ နေရာဒေသများ၊ အဆင့်များနှင့် လုခိက်လျော့ညီထွေမှု ရှိနေစေရန်အတွက် SEP အား ကာလပတ် ပြန်လည်သုံးသပ် ပြင်ဆင်သွားပါမည်။ စီမံချက်နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် စီမံချက်လုပ်ဆောင်မည့် အချိန်ဇယားများ ကြီးကြီးမားမား ပေပြောင်းလဲမှုများရှိပါက အဆုခိပါ ပြောင်းလဲမှုများသည် SEP တွင် ထင်ဟပ်နေရမည်။

တာဝန်ရှိဝန်ထမ်းမှနေပြီး အများပြည်သူနစ်နာမှု မကျေနပ်ချက်များ၊ စုံစမ်းေးမြန်းမှုနှင့် သက်ဆုခိင်သောအဖြစ်အပျက်များနှင့် ၎င်းတုခိနှင့် ပတ်သက်ပြီး အရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များ ဖြစ်သည့် အမှား ပြင်ဆင်မှု/ ကာကွယ်မှု လုပ်ဆောင်ချက်များ စသည့် လချုပ်စာရင်းနှင့် အစီရင်ခံစာများအား စုစည်းကာ စီမံချက်၏ အကြီးတန်းစီမံခန့်ခွဲသူထံသုခိတင်ပြအစီရင်ခံရမည်။ လချုပ်စာရင်းမှနေပြီး နစ်နာမှု အရေအတွက်၊ မကျေနပ်ချက်များနှင့် သတင်းအချက်အလက် တောင်းဆုခိမှု သဘောသဘာဝကုခိ သိရှိစေနုခိင်သည့်အပြင် အဆုခိပါနစ်နာမှုများအား အချိန်မီနှင့် ထိရောက်စွာ ဖြေရှင်းပေးနုခိင်သည့် စီမံချက်၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကုခိပါ သိရှိစေနုခိင်ပါသည်။ စီမံချက်မှနေပြီး ဆောင်ရွက်ခွဲသော အများပြည်သူများ နှင့် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များအား သက်ဆုခိင်သူများကုခိ ဖြစ်နုခိင်ချေရှိသည့် နည်းလမ်း ၂ နည်းဖြင့် တင်ပြနုခိင်ပါသည်။

- စီမံချက်နှင့် နီးနွယ်ဆက်စပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ၏ အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်မှုအား သီးခြားအစီရင်ခံစာအဖြစ် နှစ်စဉ်ထုတ်ဝေခြင်း

- စီမံချက်မှနေ၍ အောက်ပါတို့ အပါအဝင် ESF ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဓိကညွှန်းကိန်းများအား ပုံမှန်စောင့်ကြည့်သွားမည်။
 - အများပြည်သူ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်အမျိုးအစား နှင့် အကြိမ်အရေအတွက်
 - အစီရင်ခံကာလအတွင်း လက်ခံရရှိသော နစ်နာမှု မကျေနပ်ချက်အရေအတွက် (ဥပမာ- လစဉ်လေးလပတ် (သို့) နှစ်စဉ်)
 - သတ်မှတ်ထားသောအချိန်အတွင်း ဖြေရှင်းနိုင်သော နစ်နာမှုအရေအတွက် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ တိုင်းအဆင့်နှင့် အမျိုးသားအဆင့်မီဒီယာများတွင် ဖော်ပြပြီးသော၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော သတင်းအရေအတွက်
 - EAO ထိန်းချုပ်ရာဒေသမှ လူနာများ အစိုးရအုပ်ချုပ်ရာဒေသသို့ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ပြီး အစိုးရအုပ်ချုပ်ရာဒေသရှိ ဆေးရုံများသို့ ရောက်ရှိ လာသော ညွှန်းပိုလူနာ အရေအတွက်

